

مؤهلات وواحبات الخليفة في الإسلام

Al Khutbah 43

**So Bandingan ko Manga Pakayan o Khabaloy a Olowan (Imam)
Ago so Atastanggongan Iyan**

أَحْمَدُكَ اللَّهُمَّ حَمْدَ مَنْ أَخْلَصَ النِّيَّةَ لَوَجْهِكَ الْكَرِيمِ ، وَأَشْكُرُكَ شُكْرَ نِعْمَتِكَ وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِكَ
الْأَمِينِ ، لَكَ الْحَمْدُ كَمَا يَنْبَغِي لِجَلَالِ وَجْهِكَ وَعَظِيمِ سُلْطَانِكَ ، لَكَ الْحُكْمُ وَإِلَيْكَ تُرْجَعُ
الْأُمُورُ، وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ، صَلَّى اللَّهُ
وَبَارَكَ وَسَلَّمَ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَمَنْ تَبِعَهُمْ بِإِحْسَانٍ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ...
وَبَعْدُ:

فَيَا عِبَادَ اللَّهِ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى قَالَ فِي كِتَابِهِ الْكَرِيمِ:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (آل عمران ٢٠٠)

Ahadukallahumma hamda man akhlasan niyyata liwaj'hikal kalrīm, wa ashkuruka shukra ni'matika wabtigāa mardhātikal amīn, lakal hamdu kamā yanbagī lijalāli waj'hika wa liadhīmi sultānik, lakal hukmu wa ilayka turja'ul umūr, wa ash'hadu anna Mohammadan abduhu wa rasūluh. sallallāhu wa bāraka wa sallama alā sayyidinā Mohammadin wa alā ālihi wa sahbihi wa man tabiahum biihsānin ilā yawmid dīn, wa ba'du:

Fayā ibādallāhi i'lamū annallāha sub'hānahu wa taālā qāla fī kitābihil karīm:

Yā ayyuhalladīna āmanus birū wa sābirū wa rābitū wat taqullāha laallakum tuflihūn. (Ali Imran 200)

Manga oripn o Allāh, So oriyan o bantog ko Allāh [s.w.t] ago so pangni sa kapakaslang ko pangolo tano a Nabi Mohammad [s.a.w], ago so manga pamiliya niyan, so manga sahabah niyan, na samporna ko kadandan o manga Muslim, na aya pman a bandingan ankai a khutbah tano na so kaphamagosaya tano ko manga pakayan o Olowan ago so manga atastanggongan iyan ko kababaloy niyan a olowan a lankap o manga Muslim.

Giyankai a kaphamagosaya ko manga pakayan o olowan na pd dn ko manga bandingan a di mipndaraynon sabap sa paliyogat o agama a anda dn i kaadn o lompokan o Muslim na phakatoro dn sa olowan iyan, sa minggolalan so sabdan o Rasūlullāh [s.a.w] ko kiyatharoa niyanon, a pd ko maana niyan a: Sa daa lomalakaw a Tlo kataw inonta a phakatoro siran sa Olowan (amir) iran.

Taman sa sii ko kiyawafat o Rasūlullāh [s.a.w] na da pn milbng na miyatndo dn o manga Muslim so Abu Bakr a olowan iran, sabap ko kala o sabot iran ko kipapatoray o kitoroon ko dato sii ko sagorompong iran.

So sagorompong a Muslim (Jama'ah Muslimah) na giyanan i paganay a romasay niyan a makatoro sa olowan iyan ka an maator so btad iyan, ka so kaada o olowan na makatotoro sa kasagala ago karibogar a aya khawonga niyan na so kabinasa ago so kaantiyor.

Manga oripn o Allāh, so sagorompong a Muslim ko kaphakatindga iran ko parinta a Islam ko ingd iran, na aya paganay a romasay ran ko pizakatawan kiran na so katndo-a odi na kakilalaa iran ko sagorompong a pmbthowan sa Moway Mnda ko Btad (Ahl al Halli wal Aqd) odi na Ahl as Shura, odi na Uhlul Amr, a giyankanan a sagorompong na sii siran phakapoon ko kalankapan o pagtaw a siran i mababaloy a akila o pagtaw a pophowakilan iran sa tarotop ko giikhizoronsorongn ko btad o Parinta iran.

Giyankanan a Ahl al Halli wal Aqd, na so kadaklan kiran na siran so manga Ulama a inisampay siran ko pankat a maporo ko knal ago so sabot ko Agama ago so doniya. Na phakataalok kiran so manga taw a adn a g's iran ko kaphagingd, ago so manga taw a adn a missnggay a kapasangan iran ko pizoson a manga katao, a datar o manga taw a biyaksa ko kaplopa, biyaksa ko kandagang, biyaksa ko kapamolong, biyaksa ko kambabalay ago so manga pd a katao, sa khapd siran a anggawta ankoto a sagorompong a Akila.

Manga oripn o Allāh, anday kapakatindg ankai a sagorompong sa matndo siran o pagtaw a kalankapan, na siran pman i kiyasanggolayan ko mala a romasay ko kaphilia ko khabaloy a Dato (Imam odi na Amir antaa ka Khalifah) o manga Muslim, sa giyankanan a thndoon iran a olowan na sii kiran phakapoon ka siran i miyatndo a manga taw a makallbi na so salakaw kiran na kallbiyan, na miapatot a sii kiran makapoon so khabaloy a dato sa aya piliin iran na so da dn a lawan iyan kiran ko kakhagagaa ko kadato a Islam, sabap ko pakayan a matatago on.

Giyankanan a kathoro iran sa olowan na isa nan a maporo a sarig a patot a makapaginontolan siran non sa matoon iran so taw a thitho a mapiya a khasarigan ko kapagawidi ko ingaran o kadato a Islam.

Sii sankanan a galbk a mapnd na katii so manga pakayan a patot a maadn ko taw a khabaloy a Olowan o manga Muslim. Sii anan ini-ayon ko tindgon o Al Mawardi ko kitab iyan a Al Ahkam as Sultaniyyah, a isa nan a pasodan a kitab ko giikapagosaya ko kadato a Islam.

1. So katao a khabaloy niyan a makapagijtihad sii ko pphamangitkaw a manga btad ago so manga kokoman iyan.
2. So kaadn o kaontrol (adalah) ko ropaan iyan a tarotop.
3. So kapipiya o manga Lawas, a skaniyan so kapakan'g, kapakailay, so kapakatharo, so kapakagdam, ago so kapakabaw.
4. So kapipiya o manga anggawta sa daa ba on makokorang a phakasapar ko kakhaokhaog ago so kanggalbk.
5. So kalantas o pikir a phakatabangon ko kapnggiragiraya ko pagtaw ago so manga kamapiyaan iyan.
6. So kawaraw a matolangd ago so kaprs ko karompaki ko manga rrgn.

Manga oripn o Allāh, aya mapipikir ko katao a patot a matago ko khabaloy a olowan o manga Muslim, na skaniyan so katao a khibgay niyan ko khirkon so kapamimikiran sii ko manga mas'ala a kapagagama, ago btad a kadodoniyai, so *Al Juwainie* na aya katharo iyan na so olowan o manga Muslim na patoray a mabaloy a pd ko manga mama o Ijtihad, sa makaphamimikiran sa di niyan mapangingindaw so tindg o salakaw ron, sii ko pphamangitalmba a manga btad. So pman so *al Gazali* na aya katharo iyan na: Isasarat ko dato so datar o isasarat ko khabaloy a kali (Qadhi), na aya onayan a sarat o Qadhi na so kabaloy niyan a Mujtahid, kna o ba giipangonotonot sa kpit, sa pitharo o *Ibn Khaldun* a so kapangonotonot sa kpit na karina sa di katatarotop o taw, na so Imamah (kapagolowan) na mapangingindaw niyan so katatarotop ko langowan a maoolawla.

Aya tindg tano na aya mapipikir ko kata-o na skaniyan so kata-o a lankap a so katawi ko Qur'an ago so manga kata-o niyan, so katawi ko Sunnah ago so pizosonan iyan, ago so kata-o ko

manga kokoman ko Usul al Fiqhi ago so basa Arab, sa giyanan i khalimod ko taw a khabaloy a Amir o manga Muslim.

Giyankanan a kata-o na kna o ba sii bo sankanan a blangan a agama, ka patot a maknal iyan pn so btad o doniya, ko manga kapandayanon a pizoson a manga katao ko bontal iyan a matitimbl.

Sii sankai a masa a bago a kapapantagan na patot dn a mabaloy so olowan a lankap so kata-o niyan ko pithibarang a manga sowa, sankai a manga kapandayan a piyakambowat o knal o manosiya a ron misasankot so kakhiporo o btad o parinta ko kasaromag iyan ko barandiya, a makapagoonayan ko kata-o ko agama.

Manga oripn o Allāh, so pman so kaontol (Adalah), na so kabaloy niyan a mangingimbna i katharo, mapayag i kasasarigi, mawatan ko manga haram, lomilinding ko manga dosa, maawat sankaan, kalalayaman ko kasoso-at ago sii ko kapkhararangiti ron, tarotop i parangay sii ko agama niyan, ago sii ko doniya iyan, amay ka matarotop ankanan a manga ropaan na khapakay so saksi iyan ago khapakay a madato, na amay ka kagalatan ankanan a manga ropaan na di khatarima so saksi iyan ago di khadato.

Aya antap a onayan ko kaontol na so kalk ko Allāh [s.w.t] ago so kaompiya, ka kagiya so kadato na sarig na so fasiq (lomiliyo ko agama) na di khasarigan na di khapakay a dato, ka so dato na ladiyawan o manga taw na o mabinasa na miyabinasa so pagtaw.

Pitharo o *al Gazali* a: Aya ropaan a ika tlo na so kabaloy o dato a somsndad so kalk iyan ko Allāh [s.w.t], giya-i i maporo ko manga ropaan ago ayawon mala, a skaniyan na ropaan a phoon ko ginawa a di khasmbayan a phoon ko salakaw ron, ago di khaparoli a makapoon ko manga salakaw.

Go giyanan na sarat a onayan sii ko olowan ko parinta, ka kagiya skaniyan i akila o Dawlah, na opama ka kapapaawingi so parangay niyan ago so paratiyaya niyan na khada so sarigon o manga taw, na khabintay ko daway, ka kagiya aya patoray ron na siyapn iyan so parangay o manga taw, ago so maratobat iran, ago so manga tamok iran, na o marata a kapkhan'ga on, na maphakada iyan so pangkatan iyan, na khada so andisan o Dawlah ago so pangkatan iyan, na sii sankai na zayanan skaniyan o manga gomagalbk iyan, ago so manga wali niyan sa mliyo siran ko lalan a tatamanan sa daa mapangangandam iran a rasng ago siksa.

Sabap san na pitharo o *Abu al A'la al Maududi* a: So pagtaw na matatago siran ko okitokit o manga dato iran, sa o mapiya so dato na pphiyapiya siran, na o marata so dato na phratarata siran, na anda dn i kasawit o dato sa nggayagomaya na zawit siran mambo ago pnggaya-gomaya siran, na giyoto dn i poonan o kapkhidozo o ingd ago so kakhaantiyor iyan.

Manga oripn o Allāh, giyankanan a sarat a kata-o ago kaontol na patoray dn so kapakamoayan iyan, sa mabaloy so taw a khabaloy a olowan a makasosold ko goliling o kiyapaliyogatan (mukallaf) sii ko kokoman o agama a katii so manga ropaan iyan:

1. Mabaloy so taw a Muslim, ka kagiya so kadato na skaniyan i maporo ko kapakakhapaar na so Islam na sarat ko langowan o kapaar, ka di khiropa o ba mabaloy a olowan ko parinta a Islam so taw a kna a Muslim. Pitharo o Allāh [s.w.t] a:

وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا (النساء ٤١)

Di dn pagadnn o Allah ko manga Kafir i ba iran mikhapaar so btad o manga Mu'min.

(An Nisa' 141)

Ago kagiya paliyogat ko dato so kipnggolalann iyan ko manga kokoman o Shariah, na di anan khaparo o ba makambowat ko kna o ba Muslim.

2. Mabaloy so taw a kiyabaligan, ka so taw a da kabaligi na di niyan khagaga so kabaloy niyan a dato ko manga Muslim, ka kagiya da kapaliyogati, ago di khapakay a mangokom

amay ka di niyan mipapaar a ginawa niyan, na aya taralbi na di niyan mikhapaar so btad o salakaw ron.

3. Mabaloy so taw a mikhasad so akal iyan, ka so kaada o akal na kabinasa, ago pd ko di katatarotop o manga anggawta ago so lawas, na di dn patot o ba madato.
4. Mabaloy so taw a skaniyan na maradika, ka so taw a oripn na da a mipapaar iyan, ka langowan a pkhapasad iyan na rk o ampo-aniyan, na di dn patot o ba mabaloy a dato ko salakaw ron a apiya so ginawa niyan na di niyan kandadatoan.
5. So kabaloy o taw a skaniyan na mama, ka so kapakakhapaar sa lankap na sii bo piyakay o Islam ko manga mama, sa di ron pd so manga babay, sabap sa so kadato ko Islam, na mala a romasay ago galbk a di domada-it ko waraan o babay so kaawidi ron, sa so Islam na pziyapn iyan so waraan o nggagaysa sa ipmbgay niyan ko oman i waraan so rk iyan a inadnan on o Allāh [s.w.t].

Manga oripn o Allāh, giyanan i mababaloy a manga sarat o khabaloy a Datu, na so pman so manga galbk iyan a manga ppnd a romasay na siran angkaya phakatalingoma:

1. So kapalihara o Agama ko manga pakaasal iyan ago so manga sapak iyan, sa amay ka mailay niyan a adn a kaphakasilay ko lalan iyan na mapnggalbk iyan so karna on sa makakasoy ko thitho a lalan iyan sa nggolalan sa kanggonana-o a mapiya, sa pakanggolalann iyan so manga siksa a Hudūd (Manga kasalaan a tiyamanan o Allāh [s.w.t] so diyanka o siksa iyan) ago so manga ta'zīr (Manga siksa a da tamani o Allāh so diyanka iyan sa aya phakadiyanka-on na so Imam (Datu) o manga Muslim) ka an mabaloy so agama a masisiyap phoon ko kasibaki ron, sa so pagtaw na malilinding ko kitaloga.

Sii sankanan a paganay a romasay ko kasiyapa ko agama na aya paganay ron a ziyapn iyan na so kitindgn ko sambayang, sabap ko katharo o Rasūlullāh [s.a.w] a sa taw a itindg iyan so sambayang na sabnar a miyapakatindg iyan so agama, na sa taw a ibagak iyan na miyagba iyan so agama. Na sii sankan-i na patoray ko Datu a Muslim a skaniyan dn i Imam o manga Muslim ko manga Sambayang iran ko Masjid a katatago-anon, sa di niyan dn khibagak ko masa a kakhagagaa niyanon, sabap sa so Rasūlullāh [s.a.w] na da niyan dn bagakn so kapagimam ko sambayang inonta bo ko kiyasakit iyan a kiyapasangan a di niyan dn khagaga, sa patot a giyanan i khaonotan o manga Datu o manga Muslim a siran dn i manga Imam ko manga Sambayang iran.

2. So kasiyapa o olowan ko manga Kokoman sa pakanggolalann iyan ko manga Taw sa kaontol, sa gtasn iyan so manga karido ago so manga samok, ago pakanggolalann iyan so kaontol ko kapasad o manga simokt sa skaniyan dn i pnggolimawon ko kakharankapi niyanon. Na amay ka di niyan khagampasan na itayakop iyan ko manga pangongokom a manga Kali (Qadhi) niyan, a siran i manga mama niyan odi na salinggogopa iyan ko datar oto a btad.
3. So kasiyapa niyan ko blangan o ingd sa lomankap so kalilintad (Peace and Order) ago so kasasarig o manga taw, sa maadn so atoran a kaphagingd a mapiya sa matayod o manga taw so gii ran kakhaoyagan a makasasarig siran ko manga ginawa iran ago so manga tamok iran.
4. So kapakanggolalana niyan ko manga Hudūd, a gioto so siksa a tiyamanan o Shariah Islamiyyah so diyanka iyan, a datar o kapotoli sa lima ko miyamankhaw, ago so kalphadi ko mizina a bagoa taw ago so karadiyama ko mizina a miyakapangaroma sa miyaona (muhsan), ago so kalphadi ko tomiyokas sa di bnar, ago so mininom sa pakabrg. Go pakanggolalann iyan pn so manga ta'zīr, giyoto so kasalaan a da tamani o Shariah

Islamiyyah so diyanka iyan sa inibagak iyan ko dato so kadiyankaawon ko manga taw a somiyopak ko bitikan iyan.

5. So kalindinga niyan ko manga tamana o ingd a Islam sa khotaan iyan sa manga sondaro ka an di khasangaran a gobat so malangas a bangonan o manga Muslim, sa so kasisiyap o dato na madodowa soko, sasoko ron so kasiyap iyan sa sold, sa daa makabinasa ko Ingd a manga taw a mababaling on, ika dow a so kon so kasiyapa niyan ko ingd ko gasta o manga taw a phoon sa liyo a giyoto so gomogobat a manalaingd a pphangagaw sa kawali, sa khaadn anan sa nggolalan ko sondaro a mabagr a pagatangan iran so manga itopang o parinta a Islam, a giyanan so bithowan o Islam sa *murābatah* odi na *ribāt*, maana a kapagipat ko manga tamana o ingd. Pitharo o Allāh [s.w.t] a:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (آل عمران ٢٠٠)

Hay so miyamaratiaya, zabar kano ago zasabar kano, ago pagipat kano ko manga pagilid o ingd, ago kalkniyo so Allah ka an kano makadaag. (Ali Imran 200).

6. So kapranga niyan ko manga taw a siyopak iran so Islam ko oriyan o kinidolon iyan kiran, a di siran makasosold ko ptharoon a manga taw a maaako (Ahl ad Dimmah). Sa patoray ko dato a pakatindgn iyan so panolon o Islam (Da'wah) sii ko manga taw a di ran kasasabotan, sa giyankanan a Da'wah na phakisabotan iyan ko manga taw a manga Muslim, na amay ka adn a taw odi na lompokan antaa ka parinta a pagrnn iyan ankanan a Da'wah na phakatindg so Jihad ka phowalasn iyan ankanan a pangalang sa di kaphakaondas o panolon ko manga taw.
7. Pnggalbk iyan so kapphanimo-a ko manga taban a tmok ago so manga Zakat ago so manga Waqaf ago so manga Sadaqat a phakapoon ko manga taw ka an kapondowi sa tamok so Bayt al Mal sa matonay niyan so sangan iyan ko kaphagingd sa midndg iyan so shaytan ko kamimiskini ko zaronsarongan o manga Muslim, sa khakawasa siran ago mamakabagr siran ko kasaromag iyan ko barandiya, ka an thagodaya so kaphagingd iran.
8. So kambagibagi-a ko manga tamok ko Bayt al Mal a imbgay ko manga komakamal ko parinta niyan ago so langowan a kiyapatotan ko panabang iyan sa nggolalan sa kaontol.
9. So katndo iyan sa manga taw a pnggalbk ko manga romasay o parinta niyan ka an misampay so romasay ago so sakodo o parinta sii ko pizakatawan a taw ko ingd. Sa ya piliin iyan a manga taw a bgan iyan sa galbk ko parinta na so manga taw a khikasasarigan a khapakayan ko galbk, sabap ko matatago-on a pakayan a kata-o ago so kapiya o parangay, sa odi niyan oto okiti ka aya katndo iyan sa manga taw niyan na sabap ko kathonganay, odi na kangginawa-i anta-a ka kaphagariya odi na kominowa sa tndan, na sii sank-i na pindonsiyanan iyan so kabnar o Allāh [s.w.t] ago so pgtaw niyan.
10. Skaniyan dn i pnggalbk sa katitilika niyan ko btad o parinta niyan ago so kayi-isipa niyan ko manga taw niyan ko kapiya a gii ran kanggalbk, sa titikayan iyan so ingd iyan sa gagawii dawndaw sa datar skaniyanon o taw a monong sa maror, ka kagiya skaniyan i paganay a papatorayan a ipagiza on so pphagipatn iyan o miya ipatiyan antaa ka da.

Giyanan so katharo o Rasūlullāh [s.a.w] a:

Langon kano na pphagipat ago langon kano na pagizaan ko pphagipatn iyan, so Datu na pphagipat na ipagiza on so pphagipatn iyan, so Mama na pphagipat na ipagiza on so pamiliya niyan a pphagipatn iyan, so Oripn na pphagipat ko tamok o dato iyan sa ipagiza on so pphagipatn iyan, langon kano dn pphagipat ago langon kano pagizaan ko pphagipatn iyo.

Manga oripn o Allāh, amay ka matonay anan o Datu sii ko pagtaw niyan, na kabnar iyan kiran mambo so kaonoti ran ko manga pandoan iyan sa di kiran khapakay so kasopaka on, ka khabaloy siran a somosopak amay ka di siran mangongonotan ko parinta niyan.

Giyankaya a manga pakayan ago romasay o Datu a Muslim, na kiyamataan ko kiyandato o manga Khulafa ur Rashidin a Pat kataw, sa lominintad so Doniya ago kiyasawitan iyan so kalilintad ago so kapakasarig ko kiyandato iran, na sii ko kiyada o gii ron kinggolalann o manga olowan, gowani a magalin sa btad so kadato a Islam, sa miyapokas ko thitho a lalan iyan, na miyasagala so kapphagingd o manga Muslim, ago somiyagad siran sa awlan ago sansara a kapphagintaw, sa miyaningaposan so btad iran ko kiyada o kadato a Islam ko liyawaw o lopa, sa imanto a masa na gopn giipagnaw so manga Muslim ko gii ran kapanagontaman sa kapakandod o kadato a miyadadas, a rarad oto o kiyawat iran ko ndaowan o Islam, sa miyakalobay kiran so kata-o niyan a aya onayan o paratiyaya niyan, sa miyaprabay siran o ridoay ran sa taman imanto na gii ran mapagintos so baso o kapakadadapanas sa di tano katawan i kathay a kaphagintosa tano ron?!

Manga oripn o Allāh, giyanan i sapankat a miyazabanding tano sankai a Khutbah a pagarapn ami ko Allāh [s.w.t] a Mahasuti a Maporo a adn a miyasabot tano ron a miyapadalm ko poso tano a khabaloy a balotawon tano ko gii tano kanggalbka ko kaptharagomabalaya tano pharoman ko Parinta Islamiyyah ko manga Ingd tano ko oriyān o kiyapadalm iyan ko manga poso' tano.

Manga oripn o Allāh, pangnin tano ko Allāh [s.w.t] a balowin tano niyan a pd ko manga taw a pphamakin'gn iran so katharo na phagonotan iran so lbi ron a mapiya.

وَأَقُولُ قَوْلِي هَذَا وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ لِي وَلَكُمْ وَلِسَائِرِ الْمُسْلِمِينَ مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ فَاسْتَغْفِرُوهُ إِنَّهُ هُوَ
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

Wa aqūlu qawlī hādĵā wa astagfirullāha lī wa lakum wa lisāiril Muslimīn min kulli djambin fastagfirūhu innahu Huwat Tawwābur Rahīm.

DOWAA KO IKA DOWA A KHUTBAH

Manga oripn o Allāh, mangndod tano ko **Allāh** ago magapas tano ron sa mamangni tano ron sa rila.

Ya **Allāh**, mapapadalm kami imanto sa ngkai a walay ngka sa pantag sa giiami rka kazoasoata na rilai kami ngka ago rila ingka so manga loks ami ago rila ingka so kadandan o manga muslim so miyamatay kiran ago so oyagoyag kiran,

Ya **Allāh**, pakabagr angka so paratiyaya mi rka ago ompiya ngka so btad ami sa baloy angka so imanto ami a mapiya a di so kagai ami, na so mapita ami na mapiya a di so imanto ami,

Ya **Allāh**, kalimoon ka mingka ago lindinga kami ngka sa awata kamingka ko manga sakit ago piya angka so pphangasakit rkami, ago pakabayad angka so makambabayadan rkami, na pakakhawasa angka so manga mrmr rkami, na pakandiyakat angka so manga kawasa rkami, na timo angka so kasasagomparak ami, na bagr angka so malobay rkami, na ayon ingka so manga dato ami sa aya manggalbk iran na so kamapiyaan ami ago so Islam,

Ya **Allāh**, pakadaag angka so ronda o **Islam** sa madaag ami so manga ridoay o agama ngka sa tatap angka so manga palo ami sa maydan ago bgan ka rkami a limo a makapagintaw kami ko agama ngka ago mapakatindg ami so parinta Islamiyyah ko manga poso ami a go sii ko manga ingd ami.

Ya **Allāh**, tabangi kami ngka ko kaptadmi ami rka ago so kapiya o kapzimbaami rka, Ya Allah, pakiilayin ka rkami so bnar na dograan ka rkami so kaonoti ami ron, na pakikilalan ka rkami so batal, na dograan ka rkami so kapanangilai ami ron.

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ.

Ya **Allāh**, bgi kami ngka ko doniya sa mapiya ago sii ko akhirat sa mapiya ago lindinga kami ngka ko siksa ko naraka.

Ya **Allāh**, kalimoon ka so Nabi ami a Muhammad ago so manga pamiliya niyan ago so manga sahabah niyan sa kalangolongan iran, wal hamdulillahi rabbil alamin.

Aqimus salah.....